

1581522

О. І. Ткач

ПОРІВНЯЛЬНА ПОЛІТОЛОГІЯ

Присвячено теоретичним і прикладним аспектам сучасної порівняльної політології. Застосовано синтез інституціонального, кроснаціонального, кростемпорального, біхевіорального підходів, представлено методичний вимірювальний інструментарій субдисципліни політичної науки, орієнтований на формування практичних навичок порівняльного аналізу. Розкрито зміст порівняльної політології, її властивості, досліджено еволюцію в історичній ретроспективі. У порівняльному аналізі визначено основні риси виборчих систем, принципи взаємодії економіки та політики.

Для студентів-магістрів, аспірантів, викладачів і наукових працівників.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
Розділ 1	
ПОРІВНЯЛЬНА ПОЛІТОЛОГІЯ В СИСТЕМІ ЗНАННЯ ПРО ПОЛІТИКУ	5
1.1. Порівняння як інструмент наукового знання	5
1.2. Об'єкт, предмет і метод порівняльної політології	25
1.3. Функції порівняння в політичній науці	30
1.4. Роль і місце порівняльної політології в системі наук про політику	31
Розділ 2	
ПОРІВНЯЛЬНИЙ ПІДХІД В ІСТОРІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ	46
2.1. Історико-філософський етап становлення порівняльної політо- логії як самостійної дисципліни в ХІХ ст.	46
2.2. Емпіричний етап традиційної порівняльної політології в першій половині ХХ ст.	52
2.3. "Нова" порівняльна політологія	55
2.4. "Європейський" етап плюралістичної спеціалізації порівняльних досліджень	74
Розділ 3	
МЕТОДОЛОГІЯ ПОРІВНЯЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	91
3.1. Кількісні, якісні та синтезовані методи політико-компаративних досліджень	91
3.2. Види порівняльних досліджень	108
3.3. Рівні компаративного дослідження	119
3.4. Шляхи подолання методологічних перешкод у порівняльних дослідженнях	129
Розділ 4	
ДЕРЖАВА ЯК ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ В ПОРІВНЯЛЬНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ	154
4.1. Сутність і теорії держави: проблеми порівняльного дослідження	154
4.2. Роль і функції держави	172
4.3. Держава в умовах глобалізації	177

Розділ 5

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ РЕЖИМІВ

У ПОРІВНЯЛЬНІЙ ПОЛІТОЛОГІЇ 188

5.1. Проблеми типологізації політичних режимів.

Порівняння лінійних і координатних типологій 188

5.2. Тоталітарний режим: теоретична концепція

або ідеологічний конструкт 198

5.3. Типології авторитарних режимів 205

5.4. Політичний режим пострадянської України 210

Розділ 6

ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ РЕЖИМІВ

У ПОРІВНЯЛЬНІЙ ПОЛІТОЛОГІЇ 219

6.1. Критерії та виміри ліберальної демократії 219

6.2. Сучасні концепції, типології та моделі демократії 232

6.3. Дискусія щодо переваг форм демократії 239

Розділ 7

ВИБОРЧІ СИСТЕМИ В КОМПАРАТИВНИХ

ДОСЛІДЖЕННЯХ 257

7.1. Вибори як інструмент політичного представництва 257

7.2. Порівняння мажоритарної та пропорційної системи 271

7.3. Еволюція моделей електоральної поведінки
та електоральна інженерія 287

Розділ 8

ВИЩІ ОРГАНИ ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ

ЯК ОБ'ЄКТ ПОРІВНЯЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ 298

8.1. Роль і функції законодавчих зборів

у порівняльній перспективі 298

8.2. Структура законодавчих зборів: переваги та недоліки 305

8.3. Діяльність законодавчих зборів

у порівняльних дослідженнях 308

Розділ 9

ВИЩІ ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ:

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ 319

9.1. Предметне поле порівняльного дослідження

виконавчої влади 319

9.2. Порівняльний аналіз функцій політичної ланки

виконавчої влади 328

9.3. Типологія влади у виконавчій системі держави 330

9.4. Переваги інститутів виконавчої гілки влади 346

Розділ 10

ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА ЯК ОСНОВА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ В ПОРІВНЯЛЬНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ.....

354

- 10.1. Класифікація національних моделей економічних систем 354
- 10.2. Порівняльний аналіз типів капіталізму 357
- 10.3. "Третій шлях" економічного розвитку 371
- 10.4. Критерії вимірювання соціальної структури 373

Розділ 11

ОРГАНІЗОВАНІ ГРУПИ ІНТЕРЕСІВ У ПОРІВНЯЛЬНІЙ ПЕРСПЕКТИВІ.....

390

- 11.1. Типологія організованих груп інтересів 390
- 11.2. Порівняльний аналіз лобізму 395
- 11.3. Неокорпоратизм і плюралізм: прикладний аспект..... 401
- 11.4. Типологія моделей участі груп інтересів у політиці..... 406

Розділ 12

ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ 421

- 12.1. Політичні еліти як об'єкт концептуалізації в політичній компаративістиці 421
- 12.2. Предметне поле порівняльного дослідження політичних еліт..... 429
- 12.3. Види компаративних досліджень політичних еліт 436
- 12.4. Методи й інструменти порівняльного дослідження політичних еліт..... 439

Розділ 13

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПОРІВНЯЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ 455

- 13.1. Розвиток теорії політичної культури: проблеми застосування для порівняльного аналізу 455
- 13.2. Критика "психологічного" підходу та його альтернативи. Порівняльне дослідження субкультур 464
- 13.3. Сучасні дослідження політичної культури..... 467
- 13.4. Методологічні підходи дослідження політичної культури в зовнішній політиці 469

ЗНАЧЕННЯ ПОРІВНЯННЯ..... 483

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА..... 489